

ANALIZA CHIMICA A APEI

ANALIZA CHIMICA A APEI

Introducere

Apa este o substanta indispensabila vietii. Fara apa nu poate fi conceputa nici o forma de viata. Ea este necesara atat omului, lumii animale, cat si lumii vegetale.

Asigurarea necesarului de apa (atat sub aspect cantitativ, dar si calitativ) reprezinta o conditie fundamentala pentru viata civilizata. Functionarea economiei unei tari (agricultura, industrie, transporturi, etc.), starea de sanatate a unei societati precum si gradul de civilizatie al acesteia , depind de asigurarea necesarului de apa.

Nevoia de apa dulce a omenirii creste an de an, desi apele a tot mai multe rauri devin improprii nu numai ca surse de apa potabila, ci si vietii animale si vegetale. Pe langa factorii naturali (inundatii, furtuni, alunecari de teren, poluare naturala a aerului si solului), dezvoltarea tehnico-industriala in paralel cu explozia demografica, ridica tot mai dramatic problema deteriorarii calitatii apei prin poluare.

Poluarea fizica si chimica afecteaza cel mai mult apa. Poluarea fizica se poate datora: deversarii unor materiale insolubile (minerale, fibre lemnos, etc), contaminarii radioactive, deversarii unor ape calde reziduale. Sursele de poluare chimica sunt: deversari de substante chimice si ape reziduale industriale (intreprinderi prelucratoare de metale grele, complexe de crestere a animalelor, fabrici de conserve, etc), substante organice de sinteza (pesticide, detergenti, uleiuri, fenoli, coloranti, hidrocarburi, ingrasaminte chimice, reziduuri menajere, etc)

Scopul lucrarii :

Scopul prezentei lucrari este acela de a evidenția compozitia chimica complexa a apei (minerale si potabile), de a sublinia diferențele ce apar in compozitia apei provenite din diferite surse precum si acela de a atrage semnale de alarmă privind afectarea calitatii apei prin poluarea chimica.

Obiective propuse:

- dezvoltarea capacitatii elevilor de explorare si investigare a realitatii prin utilizarea de instrumente si proceduri specifice stiintelor naturii (chimie in special);
- constientizarea si asumarea responsabilitatii protejarii mediului de catre elevi;
- incurajarea elevilor in gasirea unor solutii privind sustinerea calitatii apei la nivel local si national;
- reducerea dezechilibrelor produse prin demararea unui program de sustinere a calitatii apei.

Prezenta lucrare a fost intocmita parcurgand urmatorii pasi:

- consultarea unei bibliografii adecvate;
- recoltarea probelor;
- stabilirea proprietatilor organoleptice;
- stabilirea proprietatilor fizico-chimice:
 - o determinarea reziduului fix
 - o stabilirea concentratiei ionilor de hidrogen (pH)
 - o analiza anionilor
 - o analiza cationilor
 - o determinarea substantelor organice
- interpretarea datelor experimentale
- formularea concluziilor

ANALIZA CHIMICA A APEI

Date experimentale

Proprietatile apei determinate de compozitia sa se pot clasifica in:

- Proprietati organoleptice (miros,gust), bacteriologice
- Proprietati fizice (culoare, turbiditate)
- Proprietati fizico-chimice (temperatura, conductibilitate, pH, O₂-dizolvant, ioni prezenti, substante indivizibile si toxice)

Surse de apa utilizate:

- 1) Apa minerala naturala: Izvorul nr. 3, Gradina Botanica
- 2) Apa potabila: Reteaua de apa potabila

Compozitia chimica a apei

In compozitia chimica normala a apei intra un numar mare de substante care sunt clasificate in:

- Gaze (O₂, CO₂, H₂S)
- Substante minerale (macroelemente, microelemente, substante biogene: amoniac, nitriti, nitrati, fosfati)
- Substante organice (hidrocarburi, fenoli, derivati halogenati, amine, pesticide)

In procesul de prelucrare al apei in scop potabil se introduc in apa, in cantitati determinate, substante care asigura conditiile de potabilitate ale acesteia (clor rezidual, ioni de aluminiu, silicati, fluoruri). Alaturi de compusii existenti in mod normal sau adaugati in mod voit in apa, acesta poate sa contine, in concentratii variabile substante prezente in mod accidental-poluantri. Analiza chimica a apei cuprinde determinarea tuturor acestor componente din apa.

De o prima importanta in analiza chimica a apei sunt determinarile indicatorilor de poluare: substante organice, amoniac (amoniu), nitriti, nitrati, cloruri, fosfati.

I.Determinarea reziduului fix

Reziduu fix reprezinta totalitatea substanelor organice si anorganice dizolvate in apa, care nu sunt volatile la t=105°C.

Modul de lucru:

Pentru fiecare sursa de apa si in cazul fiecarei probe pentru analiza s-au utilizat probe de cate 100 ml ce s-au introdus in capsule de sticla tarate. Dupa evaporare reziduul s-a uscat la etuva la 105° timp de 15 min. Dupa racire capsula s-a cantarit.

Calcul Daca la V_{ml} G₁-G₂ mg reziduu
 1000_{ml}..... mg reziduu = [(G₁-G₂)/V] · 1000

in care G₁ – masa capsulei cu reziduu uscat la 105°C (mg)

G₂ - masa capsulei (mg)

V – volumul de apa luat in lucru

Interpretarea rezultatelor:

Pentru apa potabila - valoarea admisa : minim 100 mg/l – maxim 800 mg/l
- valoarea admisa exceptional : minim 30 mg/l – maxim 1200 mg/l

II.Determinarea concentratiei ionilor hidrogen (pH)

pH-ul apei variaza putin fata de neutralitate datorita prezentei CO₂, HCO₃⁻, CO₃⁻² si a unor saruri cu hidroliza acida, respectiv bazica.

ANALIZA CHIMICA A APEI

Determinarea exacta a pH-ului s-a efectuat prin metoda electrochimica cu electrod de sticla.

Principiul metodei: diferența de potențial existentă între un electrod de sticla și un electrod de referință (calomel – soluție KCl saturată) introdus în probă de apă analizată, diferența de potențial variază liniar cu pH-ul probei. Această metodă este precisă și se poate aplica inclusiv apelor tulburi sau colorate. Exprimarea rezultatelor se face prin calcularea mediei a 3 – 5 determinări.

Interpretarea rezultatelor:

Pentru apă potabilă valori admise pH = 6,6 – 7,6

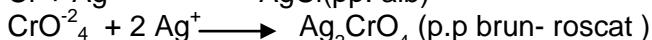
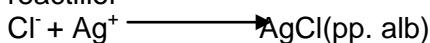
valori admise exceptionale pH = 6,6 – 8,6

III Analiza Anionilor

1.Determinarea ionului clorura (Cl⁻)

In apă clorurile pot proveni din sol (cand sunt prezente in concentratie constanta) sau din impurificari cu ape reziduale comunale si industriale (cu concentratie variabila si constituie indicator de poluare).

Determinarea Cl⁻ se face prin metode titrimetrice. Conform metodei Mohr probele de apă au fost titrate cu soluție de AgNO₃ in mediu neutru in prezenta cromatului de potasiu conform reactiilor

Aceasta metoda poate fi aplicata probelor care nu contin concentratii mari de fosfati.

Reactivi:

- sol AgNO₃ 0,1 N
- sol K₂CrO₄ 10%
- sol NaOH 0,1 N
- sol indicator rosu neutru 0,05%

Mod de lucru: 100 ml apă de analizat s-au neutralizat cu sol H₂SO₄ sau NaOH după cum indica pH-ul în prezenta indicatorului rosu neutru. Separat s-au luat în lucru 100 ml probă apă neutralizată și s-a adăugat 1 ml soluție cromat de potasiu și s-a efectuat titrarea cu sol azotat de argint până la apariția unui precipitat roșu – caramiziu.

Metoda este nespecifică deoarece și ceilalți halogeni prezenti în apă reacționează cu azotatul de argint, dar acestia fiind în concentrații foarte mici (Br⁻, I⁻) interferența lor este neglijabilă. Sulfitii prezenti în apă interferă și trebuie transformati în sulfati prin tratarea a 100 ml probă cu 1 ml perhidrol.

Calcul: se tine cont că 1 ml sol AgNO₃ 0,1 N titrăza 3,545 mg Cl⁻

Interpretarea rezultatelor

Pentru apă potabilă:

- conc. admisă 250 mg/l
- conc. admisă exceptionala 400 mg/l.

2. Determinarea sulfatilor (SO₄²⁻)

Determinarea sulfitilor și sulfatilor se face global prin trecerea sulfitilor în sulfati prin tratarea probelor de apă (100 ml) cu perhidrol (1 ml). Dozarea acestora s-a facut gravimetric prin precipitarea sulfatilor sub forma de sulfat de bariu insolubil în mediu acid.

Mod de lucru

ANALIZA CHIMICA A APEI

Probe a cate 250 ml apa de analizat au fost tratate cu solutie HCl 1 N in prezenta de metil orange pana la indicarea mediului acid (coloratie rosie), adaugandu-se 2 ml HCl exces. Dupa aceea probele au fost incalzite la fierbere, adaugand solutie BaCl_2 5% fierbinte cu picatura pana la precipitarea totala a sulfatilor. Dupa depunerea precipitatului (circa 3 ore pe baia de apa) se controleaza daca precipitarea este completa, prin adaugarea a 2-3 picaturi de BaCl_2 (intr-o portiune de solutie limpede obtinuta dupa decantare). Dupa 12 ore amestecul a fost filtrat printr-un filtru cantitativ (banda albastra) si precipitatul a fost spalat cu apa distilata fierbinte pentru indepartarea ionilor de clor.

Filtrul cu precipitatul s-a adus intr-un creuzet tarat (masa exacta) si a fost calcinat la 200°C timp de 3 ore.

Dupa racire s-au adaugat cateva picaturi de acid azotic pentru a transforma in sulfat, sulfura provenita din reducerea unei parti din sulfat de catre carbonul din hartia de filtru. Acidul azotic a fost indepartat (prin evaporare) incalzind creuzetul. Apoi creuzetul cu precipitat a fost din nou calcinat.

Calcul

$$\text{mg } \text{SO}_4^{2-}/\text{l} = m \cdot 0,4105 \cdot 1000 / V$$

In care 0,4105 reprezinta mg sulfat corespunzatoare la 1 mg BaSO_4

m = masa precipitatului calcinat, in mg.

V = volumul de apa luat pentru analiza, in ml.

Interpretarea rezultatelor

Pentru apa potabila

- concentratia admisa : 200 mg $\text{SO}_4^{2-}/\text{l}$

- concentratia admisa exceptional : 400 mg $\text{SO}_4^{2-}/\text{l}$

3. Determinarea nitritilor (NO_2^-)

In apa nitritii pot proveni din impurificarea cu substante organice care contin azot, aflate in descompunere, in cursul procesului de autopurificare. Determinarea nitritilor din apa s-a facut prin metoda colorimetrica cu Reactiv Griess.

Principiul metodei

Nitritii din proba diazoteaza acidul sulfanilic in mediu acid. Sarea de diazoniu rezultata se cupleaza cu α -naftil-amina, formandu-se un compus azoic colorat in rosu, cu $\lambda_{\text{max}}=520\text{nm}$.
Reactiile care au loc sunt

Reactivi:

- Reactiv Griess I : 1,6 g acid sulfanilic se dizolva in 100 ml sol CH_3COOH 30% (solutia este stabila)
- Reactiv Griess II 1 g α -naftil-amina se dizolva in 50 ml apa distilata calda, se filtreaza si se aduce intr-un balon cotate de 200 ml (la semn) cu solutie acid acetic 30%.
- Solutie etalon de nitrit : 0,15 g NaNO_2 se aduc cu apa distilata la 100 ml, 1ml din aceasta solutie se dilueaza la 100 ml (1 ml din aceasta solutie contine 0,010 mg NO_2^-)

Solutia nu este stabila - se utilizeaza numai proaspata preparata.

ANALIZA CHIMICA A APEI

Prin amestecarea reactivilor corespunzatori intr-o serie de 6 eprubete s-a realizat urmatoarea scara etalon:

Reactivi	Nr. Probei						
Etalon NO_2^- (1 ml 0,010 mg NO_2^-)	0	1	2	3	4	5	6
	0	0,1	0,2	0,3	0,4	0,6	1
Apa distilata ml	10	9,9	9,8	9,7	9,6	9,5	9
Reactiv Gries I (ml)	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Reactiv Griess II (ml)	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

Modul de lucru:

Dupa ce au fost preparate solutiile de NaNO_2^- pentru scara etalon dupa 20 minute s-a citit absorbanta la un spectrufotometru la $\lambda=520\text{nm}$, cuva de 1 cm, fata de martor. Apoi s-a trasat graficul $E = f(c)$ (E = extinctia, primul punct din scara este extinctia martorului).

Proba de apa analizata a fost filtrata inaintea efectuarii acestei analize (pentru a nu introduce erori). Probe a cate 10 ml au fost tratate cu 0,5 ml Reactiv Griess I si 0,5 ml Reactiv Griess II (reactiile s-au efectuat in eprubete gradate iar Reactivi Griess au fost pipetati cu pipete speciale).

Dupa un repaos de 20 min s-a citit absorbanta la spectrufotometru in aceleasi conditii ca la scara etalon.

Calcul: cu ajutorul curbei etalon s-a aflat concentratia NO_2^- corespunzatoare probei.

Interpretarea rezultatelor:

Pentru apa potabila: - concentratia admisa 0

- concentratia admisa exceptional $<0,3 \text{ mg/l}$, numai pentru apa provenita din subteran de la adancimi mai mari de 60 m (neclorinata, corespunzatoare bacteriologic)

NO_2^- scade fixarea O_2 la nivelul hemoglobinei producand in timp o scadere a globulelor rosii (anemie).

4. Determinarea nitratilor (NO_3^-)

In apa, nitratii pot proveni fie din mineralizarea substantelor organice (ultima faza de oxidare a acestora) fie din sol, unde se gasesc in concentratie constanta. Determinarea nitratilor s-a facut printr-o metoda colorimetrica.

Principiul metodei:

Proba de analizat a fost tratata cu acidul fenol disulfonic ce reactioneaza cu azotatii prezenti in proba. In urma reactiei s-a format acidul nitro-fenol-disulfonic, colorat in galben cu $\lambda_{\text{max}}=410\text{nm}$ conform reactiei

Reactivi:

ANALIZA CHIMICA A APEI

- acid fenoldisulfonic : (12g fenol cristalizat s-au dizolvat in 144g H₂SO₄ ($\rho=1,84\text{ g / cm}^3$) (acidul sulfuric utilizat a fost mai intai incalzit la fierbere pentru indepartarea urmelor de acid azotic eventual prezente);
- solutia hidroxid de amoniu 25%;
- etalon nitrat (0,1631 g KNO₃ uscat la etuva pana la masa constanta au fost trecute cantitativ in balon cotat de 100 ml si s-a adaugat apa distilata pana la semn. 1ml din aceasta solutie a fost diluat la 100 ml (1ml din solutie diluata contine 0,01 mg NO₃⁻).

	Nr probei						
	0	1	2	3	4	5	6
ml etalon NO ₃ (1ml = 0,01 mg)	0	0,5	1	2	3	4	5
mg NO ₃ ⁻	10	5	10	20	30	40	50
ml apa distilata	1	9,5	9	8	7	6	5
ml reactiv	1	1	1	1	1	1	1
ml NH ₄ OH	10	10	10	10	10	10	10

Modul de lucru : volum de 5 –10 ml proba de analizat s-au introdus in capsula de portelan si au fost evaporate la sec. Dupa racire, peste reziduu s-au adaugat cate 1 ml acid fenoldisulfonic. Dupa 15 minute, timp in care a avut loc reactia, s-au adaugat 9 ml de apa distilata, 10 ml amoniac concentrat. Dupa transvazarea in eprubete, s-a determinat absorbtia optica, fata de martor la $\lambda = 410\text{ nm}$.

Calcul :

Cu ajutorul curbei de etalonare $E=f(c)$ s-a determinat continutul de NO₃ din probe.

Interpretarea rezultatelor :

Pentru apa potabila

- concentratia admisa este de 15 mg / l
- concentratia admisa exceptional 45 mg / l

Important de mentionat este ca ionii de NO₃ in tubul digestiv sunt redusi la ioni NO₂ a caror actiune a fost precizata.

IV Analiza cationilor

1. Determinarea NH₄⁺

Amoniacul poate ajunge in apa fie din sol (in apele subterane concentratia sa este constanta in timp), fie din mineralizarea substantelor organice in cadrul procesului de autopurificare a apei.

Intr-o apa de suprafata prezenta amoniului indica poluarea cu substante organice.

Determinarea amoniului s-a efectuat prin titrare.

Pentru a evalua corect cantitatea de amoniu, probele de apa au fost distillate dupa ce au fost aduse la pH=7,4 prin tratare cu o solutie tampon fosfat. La distilare vaporii de apa antreneaza

ANALIZA CHIMICA A APEI

vaporii de amoniac. Amoniacul distilat a fost barbotat direct intr-o solutie de H_2SO_4 (concentratia 0,1 N) in prezena indicatorului rosu de metil (solutia 0,1 %). Excesul de H_2SO_4 a fost titrat cu o solutie NaOH (0,1 N)

Reactivi:

- H_2SO_4 · solutie 0,1 N;
- NaOH, solutie 0,1 N;
- solutie tampon fosfat, pH 7,4 (intr-un balon cotat de 1000ml s-au dizolvat 14,3g KH_2PO_4 si 68,8 g K_2HPO_4 , completandu-se cu apa la semn);
- rosu de metil sol 0,1%.

Modul de lucru :

In balonul Wurtz al instalatiei de distilare s-au introdus 500ml apa de analizat, s-au adaugat 10 ml solutie tampon fosfat si s-a masurat pH-ul prin metoda electrochimica, apoi s-a pornit distilarea. Distilatul $(NH_3(v)+H_2O(v))$ s-a cules prin barbotare in solutie de H_2SO_4 0,1 N si cateva picaturi de indicator pana la coloratie galbena (ce indica mediul acid).

Distilarea s-a efectuat pana la aproximativ 2 / 3 din volumul initial al probei. Excesul de H_2SO_4 se titreaza cu solutie NaOH 0,1 N pana la aparitia coloratiei roz persistente.

Calcul :

$$mg\ NH_4^+ / l = [(V_1 - V_2 \cdot f) / V] \cdot 1,8 \cdot 1000$$

V = ml proba luati in lucru;

V_1 = ml solutie H_2SO_4 0,1 N in care s-a cules distilatul;

V_2 = ml NaOH 0,1 N utilizata pentru titrarea excesului de H_2SO_4 ;

f = factorul solutiei NaOH 0,1 N;

1,8 – titrul solutie de H_2SO_4 0,1 N exprimat in mg NH_4^+ .

Interpretarea rezultatelor :

Prin apa potabila provenita din :

- surse de suprafata - val admisa: 0,
- surse subterane (adancimi mai mari de 60 m) - val admisa exceptional <0,5 mg/l

2. Determinarea ionilor de Na^+ , Ca^{+2} si Mg^{+2}

Ionii de sodiu, calciu si magneziu se gasesc in apa sub forma de bicarbonati azotati, sulfati si cloruri. Determinarea lor din apa s-a facut prin absorbtie atomica in cadrul Facultatii de Chimie, catedra de chimie analitica, avand in vedere modul de lucru laborios si lipsa unor reactivi pentru determinari de laborator.

Interpretarea rezultatelor :

Pentru apa potabila

- concentratia admisa: 100 mg Na^+ / l ; 100 mg Ca^{+2} / l ; 50 mg Mg^{+2} / l
- concentratia admisa exceptional: 200 mg Na^+ / l ; 300 mg Ca^{+2} / l ; 80 mg Mg^{+2} / l .

3. Determinarea ionilor de fier (Fe^{+2} , Fe^{+3})

Fierul se gaseste in apa sub forma de compusi ferosi sau fierici sub forma de bicarbonati, carbonati, sulfati, fosfati si silicati, solubili sau insolubili. Determinarea ionilor de fier Fe^{+2} , Fe^{+3} s-a facut de asemenea prin absorbtie atomica dupa ce probele au fost pregatite astfel: probe a cate 90 ml apa de analizat au fost tratate cu cate 10 ml solutie HCl 1 N si fierte pe baie de apa pentru transformarea fierului prezent in apa in compusi solubili (cloruri) si mentinerea fierului in stare

ANALIZA CHIMICA A APEI

redusa (Fe^{+2}). Dupa racirea probelor s-a adaugat apa distilata pana la 100 ml si s-au efectuat citirile pe aparat.

Interpretarea rezultatelor :

Pentru apa potabila:

- concentratia admisa 0,1 mg $\text{Fe}_{\text{total}}^{+n}$ / l
- concentratia admisa exceptional 0,3 mg $\text{Fe}_{\text{total}}^{+n}$ / l

4. Determinarea ionilor Mn^{+2} , Cu^{+2} , Zn^{+2} , Ag^+ , Cd^{+3} , Cr^{+3} , Hg^{+2} , $\text{Ni}^{+2,+3}$, Pb^{+2} , Se^{+2}

Acesti ioni se gasesc in apele de mare adancime in cantitati foarte mici si provin din sol prin dizolvarea unor saruri. Fiind in cantitati foarte mici, prezenta lor poate fi determinata numai prin metode speciale ca absorbtia atomica.

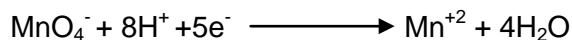
Acesti ioni sunt considerati substante toxice. In apele de suprafata provin din poluarea cu ape comunale, industriale. Prezenta lor in apa potabila este admisa doar in mod exceptional si in cantitati foarte mici conform stasurilor de calitate.

V.Determinarea substanelor organice (oxidabilitate sau consum de KMnO_4)

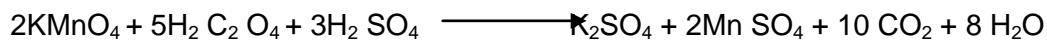
Substantele oxidabile din apa sau consumul chimic de oxigen (CCO) sunt compusi care pot fi oxidati de catre KMnO_4 sau $\text{K}_2\text{Cr}_2\text{O}_7$ la rece sau la cald. Substanele anorganice (Fe^{+2} , Mn^{+2} , sulfiti, nitriti) sunt oxidate la rece, iar cele organice, la cald.

Principiul metodei de determinare a substanelor organice consta in oxidarea acestora cu KMnO_4 in mediu acid in cazul unui continut de cloruri mai mic de 300 mg / l si in mediu alcalin in cazul unui continut mai mare de 300 mg / l, deoarece ionii clorura prezinta caracter reducator in mediu acid iar prezenta lor in cantitati de peste 300 mg / l induce erori apreciabile.

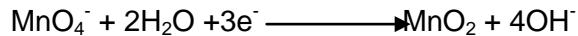
In mediu acid:

Excesul de permanganat reageaza cu acidul oxalic

In mediu alcalin

Excesul de permanganat si MnO_2 rezultat reageaza cu acidul oxalic in mediu acid:

Reactivi

- acid oxalic solutie 0,01 N (0,6304 g acid oxalic se aduc in balon cotat de 100 ml, se adauga apa distilata pana la semn);
- permanganat de potasiu, solutie 0,01 N (0,3160 g KMnO_4 se aduc in balon cotat se adauga apa distilata pana la semn; factorul solutie se determina inaintea fiecarei determinari)
- acid sulfuric, solutie 30% (tratat cu solutie KMnO_4 la rece, pana la aparitia culorii alb-roz persistente);
- hidroxid de sodiu solutie 30%.

Modul de lucru

Avand in vedere continutul de cloruri situat sub 300 mg / l am determinat oxidabilitatea in mediu acid. Astfel peste probele de apa din sursele 1 si 2 (a cate 100 ml fiecare) s-au adaugat cate 5 ml solutie H_2SO_4 30%, 10 ml KMnO_4 0,01 N si s-au fierb timp de 10 min (pe sita) dupa care

ANALIZA CHIMICA A APEI

peste solutia fierbinte s-au adaugat 100 ml acid oxalic 0,01 N. Dupa ce solutia s-a decolorat complet s-a titrat excesul de acid oxalic cu KMnO₄ pana la aparitia coloratiei slab-roz persistente.

$$\text{mg KMnO}_4 = [(V + V_1)f - V_2] \cdot 3.16$$

V₁ – ml sol KMnO₄ utilizat la titrarea la cald

V – ml sol KMnO₄ adaugati initial

f - factorul solutiei de KMnO₄

V₂ – ml solutie acid oxalic utilizati

T=0,316 (titrul sol KMnO₄ 0,01 N exprimat in mg)

Pentru o mai mare exactitate datorita prezentei substantelor minerale reducatoare (ex: NO₂⁻, SO₃²⁻ etc.) s-a efectuat cate o titrare suplimentara pentru fiecare proba (din surse diferite) la temperatura camerei.

V₀-ml sol KMnO₄ utilizat pentru titrarea la rece

$$\text{mg KMnO}_4 = V_0 \cdot f \cdot 3.16 \quad (\text{mg KMnO}_4 \text{ utilizata pentru oxidarea subst minerale cu caracter reductor})$$

Aceasta cantitate se scade din masa de KMnO₄ utilizata la cald pentru a obtine mg KMnO₄ necesari oxidarii substantelor organice.

$$\text{mg KMnO}_4 = [(V + V_1 - V_0)f - V_2] \cdot 3.16.$$

Substantele organice poluante pot fi : hidrocarburi , derivati halogenati, amine, nitroderivati, fenoli, detergenti, pesticide, etc. Avand in considerare diversitatea acestor compusi (numar mare, compositie si structura diferita), precum si faptul ca ei se gasesc ca micropoluanti (concentratia lor in apa este foarte mica, dar prezenta lor este raspunzatoare de disparitia unor specii si contaminarea unui intreg lant trofic) determinarea substantelor organice din apa este foarte importanta dar si foarte dificila de aceea am apelat pentru aceste determinari la specialisti din cadrul Facultatii de Farmacie, catedra de chimie sanitara. Analiza substantelor organice s-a facut prin utilizarea cromatografiei gazoase.

Rezultate obtinute:

INDICATORI ORGANOLEPTICI

Indicator	Sursa 1	Sursa 2	Metoda
Miros	-	Moderat (clor)	-
Gust	-	-	-

INDICATORI FIZICO-CHIMICI

Indicator	Simbo I	U.M.	Valoare admisa	Valoare admisa exceptional	Valoare laborator		Metoda
					Sursa 1	Sursa 2	
Temperatura	T	•C	-	-	18 - 26	18 - 26	-
Conc. ioni hidrogen	pH	Unit. pH	6,5 – 7,4	8,5	6,5 – 8,2	6 – 7,8	Electrochimic
Oxigen	O ₂	mg/l	6 mg	6	-	-	-

ANALIZA CHIMICA A APEI

dizolvat							
Dioxid de carbon	CO ₂	mg/l	-	-	-	-	-
Hidrogen Sulfurat	H ₂ S	mg/l	0	0,10	-	-	Titrimetric

IONI CARACTERISTICI PRINCIPALI						
Indicator	Simbol	Concentratie				Metoda
		Admisa	Admisa exceptional	Sursa 1	Sursa 2	
Cloruri	Cl ⁻	250	400	44,8	78	-
Sulfati	SO ₄ ⁻²	200	400	60,9	84,6	-
Hidrogeno-Carbonati	HCO ₃ ⁻	-	-	682	401,4	Interna(*)
Sodiu	Na ⁺	100	200	46,7	66,8	Absorbtie atomica
Potasiu	K ⁺	10	20	3,2	2,2	Absorbtie atomica
Calciu	Ca ⁺²	100	180	66,12	84,6	Absorbtie atomica
Magneziu	Mg ⁺²	50	80	130,2	42,4	Absorbtie atomica
Reziduu fix (105 grade Celsius)		Min 100 Max 800	Min 30 Max 1200	1034	760	Gravimetrica

(*) Avand in vedere ca reziduu fix reprezinta suma maselor ionilor mai sus mentionati masa de HCO₃⁻ a fost calculata prin diferenta.

INDICATORI CONSIDERATI SUBSTANTE INDEZIRABILE							
Indicator	Simbol	U.M.	Concentratie				Metoda
			Admisa	Admisa exceptionala	Sursa 1	Sursa 2	
Nitrati	NO ₃ ⁻	mg/l	0	45	24,61	38	Spectrofotometric
Nitriti	NO ₂ ⁻	mg/l	0	0,3	0	0,4	Spectrofotometric
Amoniu	NH ₄ ⁺	mg/l	0	0,5	0,5	0,8	Titrimetric
Oxidabilitate	Kmno ₄	mg/l	2,5	3	0,85	2,4	In mediu acid
Fier total	Fe ^{2+;3+}	mg/l	0,1	0,3	SLD	0,21	Absorbtie atomica
Mangan	Mn ²⁺	Mg/l	0,05	0,3	0	0,07	Absorbtie atomica

ANALIZA CHIMICA A APEI

Cupru	Cu^{2+}	Mg/l	0,05	0,1	0,07	0,08	Absorbtie atomica
Zinc	Zn^{2+}	Mg/l	5	7	0,5	3,4	Absorbtie atomica
Fosfati	PO_4^{3-}	Mg/l	0,1	0,5	SLD	0,28	Spectrofometric

INDICATORI CONSIDERATI SUBSTANTE TOXICE

Indicator	Simbol	U.M.	Concentratie			Metoda
			Admisa	Sursa 1	Sursa 2	
Arsen	As	$\mu\text{g/l}$	50	-	-	Absorbtie termica
Cadmiu	Cd	$\mu\text{g/l}$	5	0	-	Absorbtie atomica
Cianuri	CN ⁻	$\mu\text{g/l}$	10	-	-	Spectrofometrica
Crom	Cr	$\mu\text{g/l}$	50	0	-	Absorbtie atomica
Mercur	Hg	$\mu\text{g/l}$	10	-	-	Absorbtie atomica
Nichel	Ni	$\mu\text{g/l}$	100	0	-	Absorbtie atomica
Plumb	Pb	$\mu\text{g/l}$	50	20,50	42	Absorbtie atomica
Seleniu	Se	$\mu\text{g/l}$	10	-	-	Absorbtie atomica
Hidrogen sulfurat	H_2S	$\mu\text{g/l}$	0	-	0,05	Titrimetric
Fenoli (indice de fenol)	$\text{C}_6\text{H}_5\text{-OH}$	$\mu\text{g/l}$	0	-	-	Spectrofometric
Subst. Tensioactive (in laurilsulfat)		$\mu\text{g/l}$	0,2	-	-	Spectrofometric

INDICATORI CONSIDERATI SUBSTANTE TOXICE

Indicator	Simbol	U.M.	Concentratie			Metoda
			Admisa	Sursa 1	Sursa 2	
Pesticide Organoclorurate +PCB (max 0,10 $\mu\text{g/l}$ pe fiecare componenta, iar suma lor sa nu depaseasca 0,5 $\mu\text{g/l}$)	Alpha – HCH	$\mu\text{g/l}$	-	0,03	0,06	Gazcromatografie
	Gamma – HCH	$\mu\text{g/l}$	-	0,00	0,02	Gazcromatografie
	Heptaclor	$\mu\text{g/l}$	-	0,02	0,04	Gazcromatografie
	Aldrin	$\mu\text{g/l}$	-	0,00	0,00	Gazcromatografie
	Beta – HCH	$\mu\text{g/l}$	-	0,00	0,00	Gazcromatografie
	Delta – HCH	$\mu\text{g/l}$	-	0,00	0,00	Gazcromatografie
	Heptaclor Epoxid	$\mu\text{g/l}$	-	0,00	0,00	Gazcromatografie
	Endosulfat I	$\mu\text{g/l}$	-	0,00	0,00	Gazcromatografie

ANALIZA CHIMICA A APEI

	4,4' – DDE	µg/l	-	0,00	0,00	Gazcromatografie
	Dieldrin	µg/l	-	0,00	0,00	Gazcromatografie
	Endrin	µg/l	-	0,00	0,02	Gazcromatografie
	Endosulfat II	µg/l	-	0,00	0,01	Gazcromatografie
	4,4' – DDD	µg/l	-	0,00	0,00	Gazcromatografie
	4,4' – DDT	µg/l	-	0,00	0,02	Gazcromatografie
	Endrin Aldehida	µg/l	-	0,00	0,00	Gazcromatografie
	Endosulfan Sulfat	µg/l	-	0,00	0,01	Gazcromatografie
	Total pesticide	µg/l		0,1	0,26	

CONCLUZII

Din datele prezente in tabel reies o serie de diferente privind compozitia chimica a probelor de apa provenite din cele doua surse.

Dupa cum era de asteptat masa de reziduu fix determinat la 105 ° C este mai mare in cazul apei minerale decat in cazul apei de la reta. Se observa ca in cazul apei potabile masa de reziduu fix este apropiata de limita maxima, de aici putem trage concluzia ca apa potabila din Iasi este o apa dura.

O alta remarcă asupra datelor o constituie concentratia ionilor clorura, sulfati, nitriti, nitrati, amoniu, substante organice mai mari in cazul apei potabile decat in cazul apei minerale fiind indici clari ca apa potabila de la retea (provenita intr-o oarecare parte din ape de suprafata) fata de apa minerala (provenita din surse de apa subterane) este mai poluata. Totusi este important de subliniat ca este asigurata calitatea apei conform STAS-urilor in vigoare.

Tot din datele prezентate in tabel reiese ca in cazul apei minerale concentratia ionilor de magneziu depaseste cantitatea maxim admisa. Trebuie precizat ca aceste norme de calitate sunt pentru apa potabila si nu pentru ape minerale. De asemenea in STAS-urile de apa minerala se admite o concentratie mai mare de Mg⁺² daca concentratia ionilor SO₄⁻² este sub 100 mg / l.

Din datele prezente reiese ca apa minerala analizata este o apa minerala hidrogeno-carbonato-magneziana. Avand in vedere ca acestei compozitii li corespunde si o concentratie mai scazuta in ioni de Ca⁺², literatura de specialitate o recomanda ca o apa minerala cu calitati deosebite (favorizeaza acumularea energiei la nivelul straturilor subcelulare ale tesuturilor musculare, confera organismului energie sporita la efort prelungit si stress, previne aparitia si atenuaza ateroscleroza, determina scaderea concentratiei colesterolului, etc).

Totusi sa nu uitam ca desi in cantitati foarte mici si mult sub limita admisa si apa minerala contine poluanti.

ANALIZA CHIMICA A APEI

Concluzia finală fiind aceea că este foarte necesar tragerea unui semnal de alarmă privind poluarea mediului (a apei în special) și demararea unui program educativ de nivel amplu privind sustinerea calității apei.

Bibliografie

1. R. Ciucureanu, M. Voitcu "**Chimie Sanitară**" curs litografiat, Univ. "Gr. T. Popa", Fac. De Farmacie, Iasi, 1996
2. R. Ciucureanu, M. Voitcu "**Chimie Sanitară**" lucrari practice, Univ. "Gr. T. Popa", Fac. De Farmacie, Iasi, 1996
3. S. manescu, M. Cucu, M.L. Diaconescu "**Chimia Sanitară a Mediului**", Ed. Medicala, Bucuresti, 1994
4. Colectie **STAS "Protectia Calitatii Apei"**
5. C. M. Gheorghita, M. Grigoras, J. Tivlea "**Lumea pe care ne-o dorim**" Ed. Spiru Haret, Iasi 2000
6. D. Calugaru, I. Savinescu, N. Nedea "**Un prim pas in educatia pentru mediu**" Ed. Spanda, Iasi 2000
7. M. Balcescu "**Uzina aqua**" Ed. Ion Creanga, Bucuresti 1983.